

t: 088 888 6666
e: info@ltonoord.nl
w: www.ltonoord.nl

Provincie Utrecht
Statencommissie Landelijk gebied, Water (Bodem) en Milieu

Postadres:
Postbus 240
8000 AE Zwolle

Via e-mail: statengriffie@provincie-utrecht.nl

Hoofdkantoor:
Dr. Stolteweg 2
8025 AV Zwolle

Datum: 26 september 2025

Referentie: UT/DH/MvD/25.056

Betreft: **Mentale impact van beleid op boeren en tuinders**

Geachte commissieleden,

Naar aanleiding van zorgelijke geluiden in omgeving Utrecht richten wij als LTO Noord ons tot de Statencommissie Landelijk gebied, Water (Bodem) en Milieu van de provincie Utrecht om aandacht te vragen voor de mens achter de ondernemer.

UPLG

We krijgen vanuit Utrecht zorgelijke signalen over het proces rondom het Utrechts Programma Landelijk Gebied. In documenten als de 'Sociaaleconomische Impactanalyse' wordt weinig gesproken over de mentale druk voor boeren en stoppende boeren, evenals de zorgen die inkomstenderving met zich meebrengt. Beleid heeft invloed op de omgeving en de personen/gezinnen in het landelijk gebied. De economische gevolgen van de aanpassingen in de bedrijfsvoering zullen zorgen voor extra financiële onzekerheid. Het toekomstperspectief voor de landbouw in de provincie Utrecht vereist inzet van vele partijen in het landelijk gebied. Dit vraagt ook een zorgvuldige monitoring van de effecten die de aanpassingen met zich meebrengen.

Mentale klachten en stress

Recent onderzoek onder 300 LTO Noord-leden toont aan dat 14% van de boeren en tuinders ernstige mentale klachten ervaart, terwijl 33% aangeeft enige mate van stress te ondervinden. De belangrijkste stressfactoren zijn veranderende wet- en regelgeving (42%), onzeker toekomstperspectief (31%), maatschappelijke druk (28%) en financiële zorgen (19%) (Bron: TABOER.nl). De agrarische sector kent relatief het hoogste risico om te overlijden door zelfdoding, vooral onder veehouders en mannen tussen de 50 en 69 jaar (Bron: 113.nl).

LTO Noord investeert in initiatieven zoals TABOER* die aandacht vragen voor het bespreekbaar maken van de mentale gezondheid van boeren en tuinders in Nederland. Hoewel initiatieven zoals TABOER waardevolle ondersteuning bieden door mentale gezondheid bespreekbaar te maken en hulp te bieden, kunnen zij niet alle problemen oplossen. Het is daarom van essentieel belang om verdere mentale belasting te voorkomen door beleidskeuzes die de druk op onze agrarische gemeenschap verlichten.

Oproep

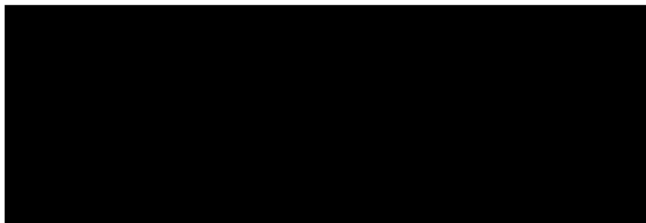
LTO Noord vraagt de provincie om aandacht te hebben voor de mens achter de ondernemer, en boeren en tuinders voldoende te betrekken en mee te nemen in processen. Neem onze opgestelde [brochure](#) mee als leidraad voor komende periode.

Wij vragen u dan ook met klem om bij de verdere besluitvorming volledige aandacht te geven aan de mentale en maatschappelijke impact op boeren en tuinders en hun gezinnen.

Achter de boer en tuinder. Voor ons allemaal.

Graag lichten wij deze brief en bijlage desgewenst toe in een vervolgesprek. We vertrouwen erop dat u de menselijke maat in dit proces centraal stelt.

Met vriendelijke groet,

Themabestuurder Mens, Ondernemerschap en Onderwijs LTO Noord Utrecht

** Taboer is een initiatief van LTO Noord, ZLTO, LTTB en Zorg om Boer en Tuinder, fungeert als onafhankelijk loket voor boeren en tuinders en helpt bij het vinden van passende hulp.*